

Kirjeshakin nykypäivää ja mitä iloa siitä on lähishakinpelaajalle?

Tämä tarina on kirjeshakista ja sen nykytilasta koneiden ja internetin aikakaudella. Tämä on omakohtainen kertomus siitä, miten itse löysin kirjeshakin muutama vuosi sitten, sekä tarina siitä, mitä iloa kirjeshakista on lähipelaaajalle.

Miten löysin kirjeshakin muutama vuosi sitten?

Lopetin turnauspelaamisen esikoiseni synnyttyä 1996 ja olin pelannut vain sarjapelejä ja niitäkin harvakseltaan viimeisen 11 vuoden ajan. Eksyin keväällä 2007 ICCF:n (www.iccf.com, kansainvälinen kirjeshakkiliitto) verkkisivuille ja minulle heräsi ajatus: miksen minäkin voisi pelata kirjeshakia? Se antaa mahdollisuuden pelata shakia missä vain, milloin vain, miettiä shakia 2 minuuttia tai 2 tuntia kerrallaan. Ihan vain saadakseni vanhan hyvän harrastuksen takaisin kiireiseen arkeeni. Voisin tutkia uusia avauksia ja muunnelmia, jotka ovat ruostuneet puhki vuosia sitten. En tekisi typeriä virhelaskelmia muunnelmissani niin kuin olen tehnyt hiipuvissa lähipeliesityksissäni jo vuosia yhä enemmän, kun en ole ehtinyt pitää ”muunnelmanlaskulihasta” voimissaan. Voisin tehdä suunnitelmia, luoda strategioita ja rakentaa ansoja. Ja jos se ei onnistukaan, niin hävittävää on harvinaisen vähän. Totta puhuakseni: se toimi!

Olen aivan varma, että minunkaltaisiani “vanhoja lähipeliharrastajia”, jotka ovat elämäntilanteen muuttumisen myötä jättäneet shakin pölyttymään opiskelun, yhä vaativamman työelämän sekä perheen perustamisen ja pienten lasten vaatiman ajan myötä on paljon! Seuraavaksi kerron, miten saat shakin takaisin elämäsi sitten, kun aikaa on hiukan enemmän.

Mitä tarvitsen kirjeshakia varten?

Kirjeshakkiliitto antoi minulle ystävällisesti mahdollisuuden osallistua muutamaaan maaotteluun – silloin vielä postikortein Sveitsiä ja Saksaa vastaan. Siihen ei tarvittu sähköpostia enempää toiminnanjohtajalle. Elettiin vuotta 2006. Mukavien kokemusten myötä halusin keväällä 2007 aloittaa turnauksen.

Ensimmäinen päätös oli, haluanko kotimaisille vai kansainvälisille kentille. Valitsin kansainvälisen turnauksen. Ehkä osin siksi, että jos homma menisi penkin alle, niin olisi vähemmän puolittutuja silmäpareja seurailemassa joutsenlauluani. Osittain siksi, että tuntemattomampi ja vaikeampi haaste on aina

kiinnostanut enemmän. Kohtaloni oli mestariluokan ”promotional” turnaus lähipelilukuni perusteella – turnaus, joka on tarkoitettu noin 2100-2200-lukuisille.

Sitten kauppaan. Jokaisella tietysti on jo PC ja internet-yhteys. Useimmilla on jokin shakkitietokantaohjelmisto (ChessBase, Chess assistant, Rybka Aquarium, jne.). Hankin ChessBase:n Mega –tietokannan (4,5 miljoonaa peliä!) avaustutkielmieni tueksi ja Fritzin engineksi auttamaan muunnelmanlaskemisessa. Koneet kuulemma ovat kovia taktisissa asemissa.

Aika pian halusin toisen engine:n “oikolukemaan” ensimmäisen laskelmia. Koneet OVAT erehtyväisiä ja tällä tavalla sain joitakin virheitä pois. Hämmästykseni Fritz ja Rybka antoivat myös yllättävän usein eri mielipiteitä parhaista siirroista. Tietokantojen ylläpitoa tein TWIC:n verkkisivujen kautta latailemalla tuoreita pelejä kantaan. Hiukan työlästä. Chessbase toi online-päivitykset mukaan kuvaan pari vuotta sitten, mikä teki kantojen ylläpidosta vaivatonta ja helppoa. Olo alkoi tuntua valmiilta turnaukseen.

Ensimmäinen kirjeshakkiturnaukseni “vanhana lähipelaaajana”

Seuraavaksi tarinoin, mitä tein vanhan lähipelaaajan lähtökohdista ensimmäistä kirjeturnausta varten. Mitä kokemuksia kertyi, miten pelit menivät ja mitä opin.

Valmistautuminen

Tavoitteen asettaminen

Ensimmäinen tehtävä oli tavoitteen asettaminen. Kilpailullisen tuloksen kannalta tässä oli yllättäen aivan erityinen motivaatiota lisäävä tekijä: voittaja saisi osallistumisoikeuden MM-preliminääreihin eli alimman (neljännen) karsintaportaan turnaukseen. Vastus olisi 2100-2200 luokkaa, joten helpolla en tulisi pääsemään. Tavoite oli kuitenkin selvä: vain turnausvoitosta pelataan!

Avausvalmisteluiden merkitys

Olin jo muutamasta pelaamastani maaottelusta oppinut, että avauksen onnistumisen merkitys oli hyvin suuri keski- ja loppupeliä ajatellen. Vanhat lähipelivaukseni eivät ehkä olleet parhaita mahdollisia avausedusta taisteluun kirjeshakissa. Ne olivat kyllä palvelleet hyvin vuosien saatossa – ainakin ennen tietokantojen aikakautta. Jotain siis täytyi tehdä.

Kaikeksi onneksi kirjeshakissa on myös avausvalmisteluiden suhteen aika lailla vapausasteita. Perusrepertuaari täytyy tietysti miettiä etukäteen, mutta käytännössä johonkin rajaan asti avauksia voi viilata vielä pelin aikanakin. Yksi tapa valita muunnelmia on pelata jotakin sellaista, jota vahvat pelaajat pelaavat tänä päivänä. Toinen tapa on tehdä hyviä valintoja päämuunnelmien joukosta. Epämääräiset sivumuunnelmät eivät toimi, jokin ”täysin epäteoreettinen”, kuten 1.Rc3 voi toimiakin kohtuullisesti ainakin valkeilla. Muunnelmia valitessa pitäisi kuitenkin varmistua, että niiden loputtua päätyy sellaiseen keskipeliin, josta ymmärtää aseman tavoitteet ja vaatimukset, ettei jää tuuliajolle ja engineiden suosituksen varaan. Jos näin käy, voi häviön vaara olla suuri. Muutama hyvä uudehko avauskirja voi osoittautua kullan arvoiseksi asematyypin ymmärtämisen kannalta. Sen sijaan vanha teoria voi johtaa suoraan häviöön.

Avausten valinta

Muistin vanhojen vejjareiden SM Peter Lukacs:n KvM Laszlo Hazain ohjeen: ”Pelaa päämuunnelmia!” Näin tein. Suurin murros oli edessä mustilla 1.e4:ää vastaan. Pelasin 1.-e5 joskus pikkupoikana, sitten 1.-c6 muutaman vuoden ja päädyin lopulta ranskalaiseen joskus 25 vuotta sitten. Sisilialainen oli aina tuntunut liian haastavalta ja massiiviselta, vaikka se näyttää olevan hyvin suosittu kirjeshakissa. 1.d4:ää vastaan olin ”aina” pelannut daamigambiitin ja kivimuurin kaltaisia rakennelmia.

Ensimmäinen tehtävä oli valita uudet avaukset mustilla. Päätin palata vanhaan ja pelata rohkeasti 1.e4 e5. Edessä olisi paljon työtä aivan uusien muunnelmien ymmärtämisessä, mutta myös virkistäviä uusi asemia – ja ongelmia. Valkeilla päätin jatkaa Fischerin viitoittamalla tiellä 1.e4! – Best by test! Suurin haaste olisi siirtyä ”roskasisilialaisista” aitoihin avosisilialaisiin najdorfeihin, scheveningeneihin ja lohikäärmeisiin.

Avausvalmistelut

Avaukset oli siis valittu. Tärkeimmät oppaani uusiin seikkailuihin olivat Mega –tietokanta sekä muutamat valitut avauskirjat, joista näkisin uusimmat kujeet näissä avauksissa. **Vanhan teorian seuraaminen on hengenvaarallista**, koska avausteoriassa on tapahtunut valtavaa kehitystä tietokoneiden tultua mukaan arvioimaan asemia. Myös Correspondence –tietokanta kirjepeleistä osoittautui hyväksi ideaksi, koska sieltä näki alan huippujen avausmieltymykset. Muunnelmät, jotka loistavat kirjepeleissä poissaolollaan, ovat lähtökohtaisesti epäilyttäviä. Muutenkin kirjepeleihin perustuvan avautietokannan pitäisi olla laadultaan ja avausteoreettiselta arvoltaan jopa merkittävästi

parempi, koska avausvaiheita tutkitaan erityisesti korkeammalla pelitasolla todella tarkkaan. Tätä taustaa vasten voisin suositella myös lähipelajalle.

Ja mitä peleissä sitten tapahtuikaan?

Pelit alkoivat 6.6.2007. Valitsemani avausstrategia onnistui kohtalaisesti. Mustilla vastaan tuli yksi 1.c4 (Englantilainen 1.c4 e5), kaksi 1.d4:ää (Klassinen Nimzo ja Ragosin) ja kaksi 1.e4:ää (Espanjalainen anti-Marshall ja Skotlantilainen Mieses). Valkeilla pelasin kolme sisilialaista (Sveshnikov, Najdorfin englantilainen hyökkäys ja Nimzowich 2.-Rf6) ja kaksi avopeliä (Espanjalainen Worrallin kaltainen berliiniläinen ja Philidorin puolustus). Melkoinen hajonta ja paljon työtä jo avausvaiheissa! Tuloksien kannalta homma meni ns. ”putkeen”! Alla on lyhyt kuvaus kustakin pelistä ja linkki itse peliin internetissä (<http://www.shakki.net/liitot/skl/> Kirjeshakkiliiton sivut). Kaikki pelit on vähintään kevyesti kommentoitu ja muutamat niistä ovat jo esiintyneetkin näillä palstoilla.

1. Ensimmäinen päättynyt peli oli **PL-Viktor Nikolaevich Ivanov (RUS, -)**. Hän oli myös tulokas ilman vahvuuslukua. Seurailimme Sisilialaisen Sveshinkovin 9.Lxf6 – muunnelman teoriaa ja hämmästyksekseni hän pelasi kyseenalaista 80-luvun lopulla pelattua muunnelmaa. Sain käytännössä voittoaseman suoraan avauksesta ja ensimmäinen piste oli tosiasia 24 siirrosta ja vain 35 päivässä. Olipa lupaava alku ja tuskaton oppitunti vanhan teorian seuraamisen vaaroista. (<http://www.iccf-webchess.com/MakeAMove.aspx?id=127029>)

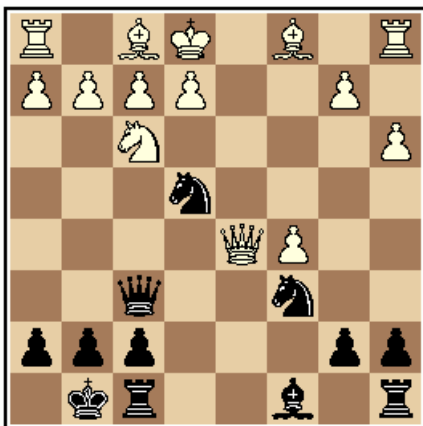
Asema valkean **18.b3**:n jälkeen. Musta jatkoi varomattomasti **18.-Da5?! 19.Rc2 Dxa2?! 20.Rcb4!! Rxb4 21.Re7+ Kh8 22.Lxe6 Tbe8 23.Tc7 Txe7 24.Lf5 1-0.**

2. Seuraava peli oli **Roman Kolanek (POL, 2464)-PL**. 1.c4 e5 englantilaisessa onnistuin tasoittamaan KK-otteluissa käytetyssä muunnelmassa ja tarjosin tasapeliä välittömästi avausvaiheen jälkeen. Taisi vastustajan kohtuuttoman suuri vahvuusluku vähän pelottaa, mutta tarjous meni läpi. Tuo vahvuusluku on sittemmin osoittautunut melko ilmavaksi ja pudonnut 300 pistettä. 21 siirtoa ja 94 päivää. 1½/2. (<http://www.iccf-webchess.com/MakeAMove.aspx?id=127017>)

3. Kolmannesta pelistä **Zigfrids Saule (LAT, 2160)-PL** olin ylpeä. Pelasin Nimzoa ensimmäistä kertaa pitkässä pelissä ja onnistuin löytämään tuoreen Ivanchukin käyttämän sotilaanuhrausutuuden. Vastustajani napsi ahneuksissaan vielä toisenkin sotilaan ja sain mahtavan kehitysedun ja aloitteen, kun valkean kuningas juuttui keskusta. Hyökkäykseni onnistui ja vastustajani antautui 25 siirrosta ja 116 päivässä. Ahnetta oli rangaistu! 2½/3.

(<http://www.iccf-webchess.com/MakeAMove.aspx?id=127026>)

1.d4 Rf6 2.c4 e6 3.Rc3 Lb4 4.Dc2 d5
5.a3 Lxc3+ 6.Dxc3 Re4 7.Dc2 c5 8.dxc5 Rc6
9.cxd5 exd5 10.Rf3 Df6 11.Db3?! O-O
12.Dxd5?!

... ja kuinka ahnetta sitten kuritetaan ... 12.-
Te8 13.Dc4 Lg4 14.Le3 Dxb2 15.Dc1 Db5
16.Rd2 Rxd2 17.Dxd2 Tad8

melkoista edistystä edellisestä kuviosta
18.Dc3 Rd4 19.a4 Da6 20.Ta2 Rf5 21.Lg5 f6
22.Lc1 Td3 23.Db4 De6 24.Tb2 Rd4 25.f3 a5
0-1

esimerkkijatko 26.Dxa5 Dc4! ja valkean tummaruutuiselta lähetiltä loppuvat ruudut, koska d2:ssa se katkaisee Tb2:n suojauksen se2:lle ja muuallakaan ei lähetille ole tilaa. 27.Ld2 Rxf3+ 28.gxf3 Txf3 29.h3 (29.Lc3 Txf1+ 30.Kxf1 Df4+ -) 29.-Txf1+! 30.Kxf1 Txe2!-+ tai vaihtoehtoisesti 27.Lf4!? Lxf3! 28.Kf2 Lxe2 29.Db4 De6 30.Dxb7 Df5-+

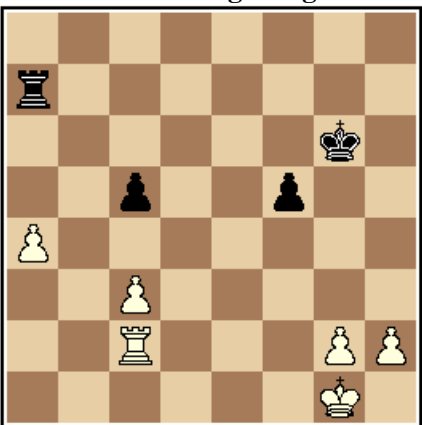
4. Neljäs peli **PL-Norbert Shcarf (GER, 2196)** oli myös tapahtumarikas. Sisilialaisen Nimzovichin muunnelmassa tein useammankin uhrauksen ja onnistuin luovimaan voitettuun torniloppupeliin. 61 siirtoa ja 123 päivää. 3½/4. (<http://www.iccf-webchess.com/MakeAMove.aspx?id=126996>)
1.e4 c5 2.Rf3 Rf6 3.e5 Rd5 4.Rc3 Rxc3
5.dxc3 Rc6 6.Lf4 h6 7.Lc4 e6 8.De2 a6
9.a4 Dc7 10.Td1 b6 11.O-O Le7 12.Lg3 Lb7
13.Ld3 Ra5 14.Rd2 O-O 15.f4 g6

En voinut vastustaa kiusausta ja roiskaisin
16.f5 exf5 17.e6 d6 18.exf7+ Kxf7 19.b4 Rc6
20.Lxf5 gxf5 21.Re4 Kg8 22.Rxd6 Lxd6
23.Lxd6 Df7 24.Lxf8 Txf8 25.Td6 Te8
26.Dd2 Re5 27.Dxh6

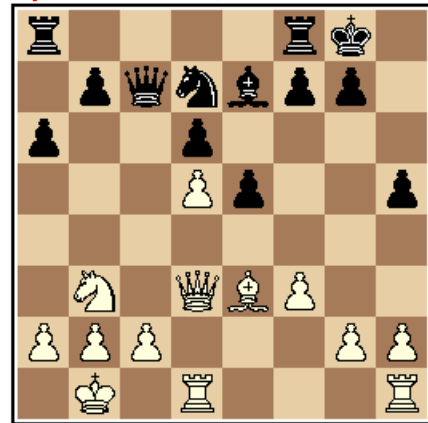
11 siirron jälkeen asema on edelleen vaikea,
 mutta jo hieman edullisempi valkealle. **27.-Le4**
28.Txb6 a5 29.bxa5 Dg7 30.Dxg7+ Kxg7
31.a6 Lxc2 32.a7 Ta8 33.Te6 Rg6
34.Tf2 Kf7? 35.Txg6 Kxg6 36.Txc2 Txa7

ja vastustajani jatkaa vielä torniloppupeliä 24
 siirtoa ennekuin katsoo jatkamisen turhaksi.
37.Ta2 Ta5 38.Kf2 Kf6 39.Kf3 Ke5
40.Ke3 Ke6 41.c4 Ke5 42.g3 Ta7 43.a5 Ta6
44.Ta1 f4+ 45.gxf4+ Kf5 46.Kf3 Ta7
47.h4 Th7 48.Te1 Kf6 49.Te5 Tc7 50.h5 Kf7
51.Tg5 Tc6 52.Tg6 Tc7 53.a6 Td7 54.f5 Td3+
55.Ke4 Td1 56.a7 Te1+ 57.Kd5 Te8

58.h6 Td8+ 59.Kc6 Te8 60.h7 Th8 61.Tg8 1-0

5. Viides peli **PL-Fabrice Lorin (FRA, 2255)** oli myös miellyttävä kokemus. Seurasimme Sisilialaisen Najdorfin englantilaisen hyökkäyksen 8.-h5 muunnelman teoriaa. Minulla oli pieni avausetu, kun vastustajani yllättäen linnoittautui lyhyesti h5:n heikentämään linnoitukseen. Vaikka engine näyttivät siirron olevan ihan hyvä, siirto oli massiivinen strateginen virhe, joka oli koneiden ymmärryksen ja laskentahorisontin ulottumattomissa! Linnoittauduin pitkästi ja aloitin vastustamattomasti nopeamman kuningashyökkäyksen kuin mihin vastustajani pystyi. Mieltä lämmittävä piste. Opetus: koneet eivät ymmärrä strategisia heikkouksia. 4½/5. (<http://www.iccf-webchess.com/MakeAMove.aspx?id=127011>, myös SSh 2/2009)

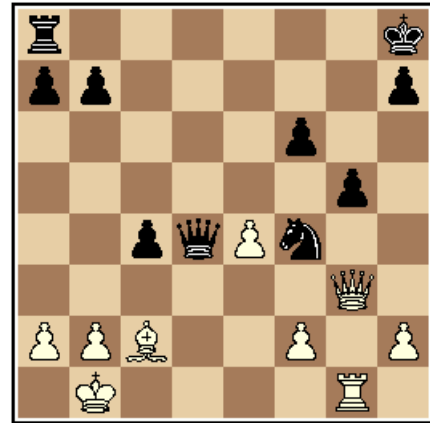
Uskomaton **15.-0-0** suoraan hyökkäyksen alle. Annan loput siirrot sanattomasti, sanat löytyvät Suomen Shakin numerosta 2/2009. **16.g4 hxg4**
17.fxg4 Tac8 18.Rd2 Rc5 19.Lxc5 Dxc5
20.h4 Tc7 21.c3 b5 22.Re4 Dc4 23.Df3 Ta7
24.b3 Dc8 25.g5 g6 26.Tdf1 b4 27.c4 a5
28.De3 Tc7 29.h5 Dg4 30.Dd3 Kg7
31.hxg6 fxg6 32.Txf8 Kxf8 33.Rxd6 Dxc5
34.Dh3 Dh4 35.Tf1+ Kg8 36.De6+ Kh8
37.Dxe5+ 1-0

6. Kuudes peli **PL-Liban van Damme (BEL, 2231)** oli turnauksen vaikein ja opettavaisin. Yritin olla ovela avauksessa ja johdatella berliiniläisellä puolustuksella alkaneen pelin Worrallin hyökkäyksen uumiin aikaisella De2:lla. Vastustajani teki hienon ratsumanööverin ja ennekuin huomasinkaan, olin aivan köysissä. Minulla oli sotilas kärsimyksistäni, mutta asema oli koko ajan romahtamispisteessä heikkojen tummien ruutujen ja uhkaavan kuningashyökkäyksen vuoksi. Käytin valtavasti aikaa (50 päivä/10

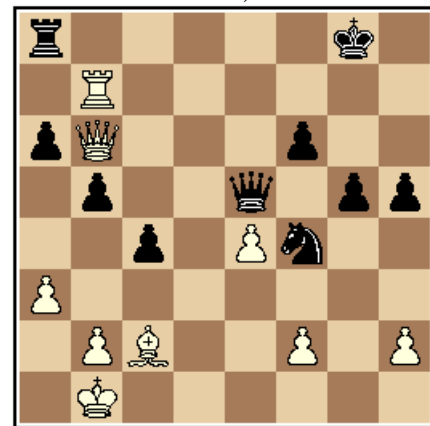
siirtoa tuntuu paljolta, mutta ei se oikeastaan ole kovin paljoa, jos asema on romahtamassa ja tunneli pimeä) ja vastustajani ystävällisesti vastasi aina 24 tunnin sisällä antamalla minkäänlaista vetoapua ajankäyttöön. Sitkeä roikkuminen kynsien varassa jyrkän teellä oli tuskallista, mutta pikku hiljaa sain hilattua sormenpäät, kämmenen ja koko käden reunan ylitse. Vähitellen ymmärsin myös, että vastustajani noudattaa hyvin tunnollisesti enginen suosituksia ja onnistuin saamaan hänet tekemään epäluonnollisen mutta koneiden suosittelun heikennyksen kuningasasemaansa. Viimein oli näkyvissä edes pieni toivo vastapelistä. Onnistuin tuo mahdollisuuden käyttämään hienosti hyväksi ja minulla oli jopa pientä aloitetta ennen kuin peli kuivahti remissiksi torniloppupelissä. Tuo oli erinomaisen tärkeä puolikas, koska jos olisin hävinnyt, olisimme päätyneet lopulta tasapisteisiin ja hänellä olisi ollut luonnollisesti parempi vertailu ja MM-preliminääreihin olisikin mennyt belgialainen vastustajani. Lisäksi sain viihdyttää lajia tuntemattomia tuttuja kertomalla, että otan matsia van Dammen kanssa – kirjeshakissa! Opetus: älä yritä olla ovela avauksissa, vaan pelaa tervettä, johdonmukaista shakkia. Älä myöskään noudata koneiden suosituksia sokeasti, koska sillä tavalla ei pisteitä heru. 58 siirtoa ja 169 päivää. 5/6. (<http://www.iccf-webchess.com/MakeAMove.aspx?id=127033>)

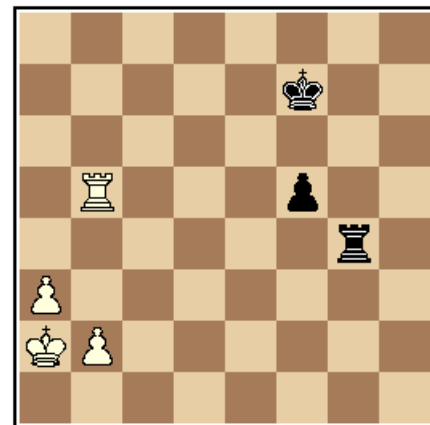
Tästä lähdettiin liikkeelle, olin juuri pelannut **17.0-0-0**. Musta jatkaa loogisesti **17.-Rxd4 18.cxd4 Lxd4 19.Rxd4 Txd4 20.Lc2 c5?! 21.Rb3 Rxd1+ 22.Dxd1 c4 23.Rd4 Dc5 24.Kb1 Rxc2 25.Rg1 Lh3 26.Df3 Dxd4 27.Dxh3 Rf4 28.Dg3 g5** (tämä heikennys helpottaa oloani huomattavasti)

29.Rd1 De5 30.De3 b5 31.Rd7 Kg8 32.Rb7 a6 33.a3 h5 34.Db6 (melkoista edistystä valkealle edellisistä kuvioista)

34.-Rd3 35.Lxd3 cxd3 36.f3 d2 37.Rd7 Re8 38.Rxd2 g4 39.Rd5 De6 40.Dg1 Re7 41.h3 Kf7 42.hxg4 hxg4 43.Rd8 Rd7 44.Rh8 Dd6 45.Ka2 Dd4 46.Rh7+ Ke8 47.Dxd4 Rxd4 48.fxc4 Rxc4 49.Ra7 Rxc4 50.Rxa6 Kf7 51.Rb6 f5 52.Rxb5

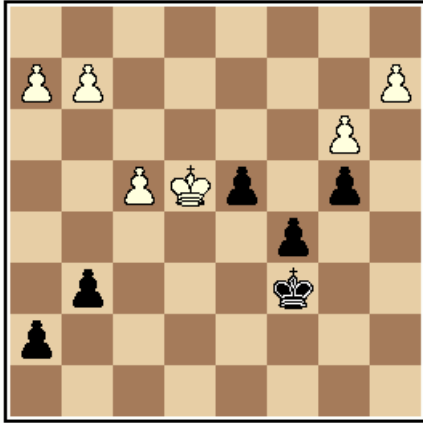
ja lopulta jopa pientä etua torniloppupelissä **52.-f4 53.Kb3 Ke6 54.Kc3 f3 55.Kd2 Re4 56.Rb3 Re2+ 57.Kd1 Kd5 58.Rxf3 1/2-1/2**

- Seitsemäs peli **Markus Köntges (GER, 2328)-PL** oli mielenkiintoista skotlantilaista, jossa opin paljon Mieses:n muunnelmasta. Keskipelissä sain pientä etua, josta mentiin ensin ratsuloppupeliin ja lopulta lupaavan

näköiseen sotilasloppupeliin. Luulin jo voittavani (asema näytti todella hyvältä ja enginetkin näyttivät voittavaa etua), mutta ei se sitten ihan riittänytään voittoon. Opetus: lisää analyysityötä ja älä luota engineihin myöskään loppupeliarvioissa. 43 siirtoa ja 279 päivää.

5½/7. (<http://www.iccf-webchess.com/MakeAMove.aspx?id=127004>)

34.Kxe4 sinetöi ratsujen vaihdon ja kuvittelin, että sotilasloppupeli olisi voitto, mutta valkean kuninkaan aktiivisuus riittää säilyttämään tasapainon. 34.- Kd6 35.g3 Ke6 36.g4 h5 37.gxh5 gxh5 38.f5+ Kf6 39.Kf4 Kg7 40.Kf3 h4 41.Kf4 Kf7 42.Kf3 Kf6 43.Ke4 Ke7 ½-½

8. Kahdeksas peli oli myös ensimmäinen pelini suomalaista vastustajaa vastaan. Kokenut kehäkettu **Juhani Pitkänen (2214)** ohjasi pelin Nimzon kautta Ragosiniin. Olisin voinut voittaa kvaliteetin sotilasta vastaan, mutta silloin minun olisi pitänyt sallia valkean vapaasotilas 7.:lle riville lähetin tukemana, eikä tuo oikein houkutelut. Näin mentiin minulle hieman huonompaan torniloppupeliin, jossa remissiraja ei ollut uhattuna. 29 siirtoa ja 286 päivää. 6/8. (<http://www.iccf-webchess.com/MakeAMove.aspx?id=126987>)
9. Yhdeksäs peli **PL-Klaus Herzog (GER, 2030)** osoittautui myös opettavaiseksi. Vastustajani pelasi passiivista Philidorin puolustuksen muunnelmaa, jossa sain aikaan mukavaa painostusta, paremman sotilasaseman, aktiivisemmat upseerit ja lopulta voitettun torniloppupelin. Opetus: passiiviset asemat ovat hengenvaarallisia. 40 siirtoa ja 294 päivää. 7/9. (<http://www.iccf-webchess.com/MakeAMove.aspx?id=127022>, myös [SSh 12/2008](#))
10. Pisimpään kesti pelini mustilla **Patrick Ryan:ia (USA, 2291)** vastaan. En päässyt

himoitsemaani espanjalaisen Marshall-hyökkäykseen, vaan "ainoastaan" anti-Marhsalliin. Vastustajani pelasi hieman passiivisesti ja pääsin vähitellen niskan päälle. Kun etuni alkoi kasvaa vääjäämättömästi, vastustajani luovutti hieman aikaisiin 32 siirrosta ja 336 päivässä. Lopputulos 8/10 ja turnausvoitto suoritusluvulla 2476! (<http://www.iccf-webchess.com/MakeAMove.aspx?id=127031>).

Huomionarvoista oli myös, että kun nykyään pelataan serverillä ja postin kulku aika jää pois, niin paitsi pelaaminen on halpaa (ei postimaksuja – tosin ei postimerkkikokoelmiakaan), niin se on myös yllättävän nopeaa. Vaikka aikaa oli 50 päivää / 10 siirtoa ja vain kokonaiset vuorokaudet lasketaan, oli koko turnaus ohi alle vuodessa ja nopeimmat pelit kuukaudessa. Myöhemmin pisimmätkin pelini ovat päättyneet 2 vuodessa ja pelieni keston keskiarvo on ollut 8-9 kuukautta. Serveripelaaminen on myös helpottanut pelaamista, kun ei enää tarvitse pitää siirroista ja ajankäytöstä kirjaa käsin ja kaikenmoinen vilpintekomahdollisuus korttien saapumisista on jäänyt pois.

Oppia ja opetuksia

Tämä turnaus oli todellinen silmienavaaja! Opin todella paljon ja sain samalla muutaman kirjeshakin myytin ammuttua alas. Seuraavassa 6 ajatusta ensimmäisen turnauksen kokemuksista:

1. **Kirjeshakki on vaikeaa aivan kuten lähipelikin** – mutta vain vähän toisella tavalla. Ole kärsivällinen, panosta pitkän tähtäyksen suunnitelmiin, mieti millaista loppupeliä tavoittelet ja millaiset voitonmahdollisuudet siinä on muutamia mainitakseni. On aivan normaalia miettiä vaikeaa keskipelisiirtoa 3 viikkoa. **Käytä miettimisaikaa** – älä "blixtaa" eli vastaa 24h tunnin kuluessa.
2. **Enginet / shakkiohjelmat eivät ratkaise pelejä – Sinä ratkaiset!** Enginet ovat taktisesti vahvoja, mutta sama etu on molemmilla pelaajilla. Tämän lisäksi eri ohjelmat saattavat antaa tyystin erilaisia arvioita samasta asemasta. Pelit ratkaistaan yleensä strategisella tasolla ja taktiikka palvelee sitten edun realisoinnissa. Sanonta "loppu on vain tekniikkaa" saakin kirjeshakissa uuden vivahteen.
3. **Vastustajan narauttaminen on kirjeshakissakin suuri ilo** erityisesti, kun löytää jatkon, jota engine suosittelee, mutta jota

seuraamalla vastustaja häviää. Ymmärrän hyvin Fischeriä, joka sanoi, että paras hetki shakkipelissä on se, kun itse tietää voittavansa, mutta vastustaja ei vielä tiedä häviävänsä.

4. **Avaukset**
  - a. **Avauksen onnistumisella on valtava merkitys jatkopeliä ajatellen**, joten ole varovainen. **Vanha avausteoria on hengenvaarallista!**
  - b. **Älä tee typeriä avauskokeiluja – ne tulevat kintuille** (kuten pelissä Laine – van Damme kävi)
  - c. **Pelaa päämuunnelmia** (tai jotain täysin epäteoreettista kuten 1.Rc3). Epäilyttävät sivumuunnelmat ja passiiviset asemat johtavat vain tuskalliseen pitkään puolustamiseen.
  - d. **Kirjepelin tietokanta voi olla kullan arvoinen!** Eräs kollega mainitsi juuri, että seurattuaan hyvin vahvan lähipelaajan pelaamaa muunnelmaa hän on kirjepelissään häviönvaarassa avauksen vuoksi. Kirjepelaajat ovat erittäin kriittisiä avausten suhteen, joten helmiä on jaossa.
5. **Myös kirjeshakissa psykologialla on merkitystä!**
6. **Älä luota engineiden arvioihin erityisesti loppupelissä** – tarkista muunnelmat mahdollisimman pitkälle. Engine voi aivan hyvin antaa arvion +1,76, mutta asema on silti tasapeli (katso Köntges-Laine).

Mitä iloa kirjeshakista on lähipelaajalle?

1. **Opit uusia avauksia** – kirjepelaaminen on todella hyvä tapa oppia uusia avauksia myös lähipeliarsenaaliin. Sekä konkreettiset muunnelmat että ideat siirtojen takana on ymmärrettävä. Erityisesti kriittiset muunnelmat tulee testattua kirjepeleissä perinpohjaisesti.
2. **Kehität strategista ajattelua** – kirjepeleissä on aikaa miettiä strategisia suunnitelmia ja tavoitteita perinpohjaisesti. Tämä oppi heijastuu pomminvarmasti myös lähipeliin.
3. **Opit uusia taktisia kuvioita** – enginet ovat vahvoja taktiikassa ja pelien edetessä löydät aivan uusia taktisia kuvioita, jotka eivät ole aikaisemmin tulleet mieleenkään.
4. **Parannat loppupelitaitojasi** – monet pelit voitetaan hankkimalla ensin etua keskipelissä ja sitten puristamalla loppupelissä piste. Upeita loppupelitreenejä on siis tiedossa.
5. **Aivan uusi sosiaalinen foorumi** – osa pelaajista “juttelee” eli lähettää viestejä siirtojen mukana ja aihepiirit vaihtelevat mitä

ihmeellisimmissä asioissa alkaen aurinkotuulien vaikutuksesta GPS-paikannuksen tarkkuuteen. Joidenkin kanssa olen sähköpostailut pelin jälkeenkin. Majapaikkoja on tiedossa mm. Argentiinassa, Australiassa ja Mexicossa.

6. **Saat hyvät yöunet!** – Tämä on yksi kirjeshakin suurimmista eduista. Katso viimeiseksi ennen nukkumaanmenoa jotakin voittavista asemistasi! Saat hyvän mielen, hyvät yöunet ja heräät virkeänä taas aamulla.

Näitä on tietysti paljon lisää, mutta halusin nämä tuoda esille, kun harkitset kirjeshakin kokeilemista. Tuo viimeinen etu on itse asiassa lainattu kirjeshakin aikaisemmalta maailmanmestarilta GM Grigori Sanakoevilta. Viisas mies!